

ÅLESUND KOMMUNE

Årsplan

Barnehageåret 2023/24

Stette barnehage

Open, engasjert og modig

Innhald

Føremålet med barnehagen sin årsplan	4
Årsplanen sin funksjon	5
Barnehagen sitt samfunnsmandat	5
STETTE BARNEHAGE	6
Barnehagen vår	6
Kontakt informasjon	6
Visjon	7
Verdiar	8
Barnehagen sitt innhold	9
Satsingsområde	11
Målet er å sikre at alle barn får eit likeverdig barnehagetilbod med høg kvalitet, samt skape ein lærande, involverande og nyskapande organisasjonskultur til nytte for den enkelte barnehage, for regionen som nettverk og UH-sektoren.....	11
Barns medverknad	13
Samarbeid	14
Samarbeid mellom heimen og barnehagen	14
Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar	15
Tieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt	16
Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt	16
Barnehagelova § 44 pålegg teieplikt om forhold dei tilsette i barnehagen blir kjent med gjennom si stilling (jf. Fvl. § 13). Teieplikta er ein viktig føresetnad for at barnehagen skal bli informert om opplysingar i høve familieforholda til barn som kan vere avgjerande for opphold, trivsel og utvikling i barnehagen.	16
Barnehagelova § 46 pålegg tilsette i barnehagen, utan hinder av tieplikt, å gi opplysingar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at det finns mishandling av barn i heimen eller andre formar for alvorleg omsorgssvikt, også kalt meldeplikt. I tillegg skal ein gi opplysingar til barnevernenesta når ein bli bedd om det.	16
Ifølgje straffelovens generelle bestemming om avverge, §196, er einkvar forplikta til å søke å avverge ei straffbar handling eller følgjene av den, på eit tidspunkt då det fremdeles er mogleg, og det framstår som sikkert eller mest truleg at handlinga er eller vil bli begått. Den generelle avvergingsplikta gjeld også tilsette i barnehagen.	16
Alle tilsette i barnehagen har godkjent politiattest.	16
Overgangar	16
Når barnet byrjar i barnehagen	16
Overgang i barnehagen	17
Overgangane mellom barnehage og skule	18
Barnehagen som pedagogisk verksemد	18

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemد og innhaldet skal planleggast, dokumenterast og evaluerast jamleg. Samfunnet våra er i konstant endring og barnehagen må endrast i takt med dette. Personalet i Stette barnehage har ulike verktøy tilgjengeleg til det pedagogiske arbeidet i barnehagen.....	18
Planlegging.....	19
Vurdering	19
Dokumentasjon.....	19
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte.....	20
Arbeidsmåtane til barnehagen.....	20
Progresjon	20
Samling	22
Barnehagebiblioteket	22
Fagområda	23
Vedlegg.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kjelder	25

Føremålet med barnehagen sin årsplan

**Årsplanen er eit arbeidsreiskap for barnehagepersonalet
og dokumenterer vala og grunngivingane til barnehagen**

(Rammeplan for barnehagen - innhald og oppgåver, 2017, s. 37)

"Barnehagen er ei pedagogisk verksemder innhaldet skal planleggast og vurderast. Barnehagen sitt pedagogiske arbeid skal vere grunngjeven i Barnehagelova og i Rammeplanen. Med utgangspunkt i Rammeplanen skal barnehagen sitt samarbeidsutval fastsetje ein årsplan for den pedagogiske verksemda."

Det vert utarbeidd ein årsplan for kvart barnehageår i kvar barnehage. Årsplanen vert publisert på nett og sendt ut på e-post til alle foreldre og føresette når den er fastsett. Årsplanen ligg til grunn for vidare arbeid med planar for kortare og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper ved behov.

Årsplanen sin funksjon

Årsplanen skal synleggjere korleis barnehagen omsett barnehagelova i praksis, og arbeider målretta for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølgje rammeplanen har planlegging av barnehagen sitt innhald og arbeid fleire funksjonar:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gjev kontinuitet og prosesjon for enkeltbarn og barnegruppa
- Synleggjer barnehagen si tolking og realisering av rammeplanen
- Gjev utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksemda

Barnehagen sin årsplan er også eit viktig dokument for eigar og myndighetene si oppfølging og tilsyn med barnehagen. Den er nyttig å bruke i samarbeid med føresette og andre samarbeidspartnarar.

Barnehagen sitt samfunnsmandat

Barnehagen skal i samarbeid og forståeleg med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

(Barnehagelova, 2005, §1.Formål)

STETTE BARNEHAGE

Barnehagen vår

Stette barnehage er ein av seks barnehagar som til saman utgjer Verksemd Barnehagar Ålesund Indre og Nordre (Harøy, Stette, Skodje, Prestemarka, Valle og Årøyhaugen bhg.).

Stette barnehage starta i lokala til då Stette barneskule/grendehus, vi flytta inn i nytt bygg påska 2014 til glede for bygdefolket og dei tilsette. I dag er Stette barnehage eigd og driven av Ålesund kommune, og er ein av 6 kommunale barnehagar i verksemda barnehagar Sandøy, Skodje & Ørskog (frå 01.01.2024 blir verksemda å heite Barnehagar i Ålesund Indre & Nordre). Ålesund har delt inn alle dei kommunale barnehagane i verksemda og alle verksemndene har ein verksemndsleiar og kvar barnehage har ein styrar.

Barnehagen ligg i eit flott naturområde med utsikt over Stettevika og med Stette Montessoriskule som nærmaste nabo. Vi har kort veg til skog, fjøre og i tillegg har vi eit flott inngjerda uteområde med grue, grillhytte «Revehiet» og mange ulike leikemoglegheiter. Vi har moglegheit til å bruke gymsalen og grendehuset til ulike aktivitetar etter avtale.

Barnehagen er bygd som 2 avdelingar for 72 plassar/54 barn. Pr. i dag er Solstrålane 0-2 års avdeling og Fjørefantane ei blanda avdeling 2-6 års avdeling.

Barnehagen opplevast som romsleg og lys, har store gode rom og eit flott uteområde. Hos oss er det pr i dag. pedagogar, fagarbeidarar, ein styrar og ein verksemndsleiar.

Stette barnehage vert driven etter heimel i Lov om barnehagar. Rammeplan for barnehagen gir føringar for innhaldet og oppgåvene til barnehagen. Årsplanen vår gir oversikt over den pedagogiske verksemda, samtidig som den beskriv barnehagen sine satsingsområde. Den seier noko om korleis vi er organisert, og korleis vi arbeider med omsorg, leik og læring.

Vi brukar dei ulike møta våra til å evaluere og planlegge det pedagogiske arbeide vi gjennomfører i lag med barna i barnehagen vår. Etter samanslåing av kommunane har vi revidert og samordna til dømes plan for overgang frå barnehage til skule.

Fleire planar vil etterkvert bli harmonisert til felles planer for heile kommunar med moglegheita for lokale tilpassingar, med utgangspunkt i dei 5 kommunane sine tidlegare planar.

Kontakt informasjon

Stette barnehage
Bjønnaberget 7, Stette
6260 Skodje

Telefon:

Kontor/verksemndsleiar: 70244811/95875569

Kontor/styrar: 97043396

Fjørefantane: 41458125/91733865

Solstrålane: 90475883

Marianne Nesvik Tøsse, styrar marianne.nesvik.tosse@alesund.kommune.no

Janne Aamelfot, verksemndsleiar janne.aamelfot@alesund.kommune.no

Visjon

For oss i Stette barnehage er det barna som er det viktigste og det mest verdifulle vi har. Vi skal arbeide for at alle barna skal få eit best mulig grunnlag for utvikling og læring. Vi ønsker at barna skal få rom og tid for undring, mestring, ærlighet, respekt og kjenne på følelsen av tilhørighet. Vi tolker visjonen som om vi alle er ein del av den EG og MEG, og at dette kan være både barnet, foreldre og tilsette. Vi opplever at vi er ein del av eit større puzzlespel, og kvar og ein brikke er like viktig i «vårt» puzzlespel.

Visjonen til barnehagen skal være levande i det daglege arbeidet og vere ein raud tråd gjennom alt arbeid i barnehagen – planlegging-gjennomføring og evaluering. Og ved å gi barna dette er vi med å bygge robuste menneske med evne, vilje og mot til samskaping.

Verdiar

I følgje rammeplanen skal verdigrunnlaget til barnehagen formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barnehagen skal ha ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling. Vårt samfunnsmandat er i samarbeid og forståing med heimen, å ivareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Vi må sjå omsorg, danning, leik og læring i ein samanheng.

Verdiar til Ålesund kommune:

Vi har fått kjennskap til desse verdiane gjennom harmoniseringsarbeidet, men har ein veg å gå med å implementere desse i Stette barnehage, vi skal arbeide med desse parallelt med anna arbeid i denne harmoniseringsfasen.

OPEN

- lyttande og har tid til folk.
- gode til å samarbeide.
- løysingsorienterte og nytenkande.

ENGASJERT

- innbyggjarane sitt beste for auge.
- oppdatert kunnskap om arbeidsfeltet sitt og samfunnet.
- respekt for andre sin kompetanse og ståstad/meiningar.
- arbeidsglede og humor.

MODIG

- våge å satse
- prøve ut aktuell teknologi og nye måtar å gjere ting på.
- tenke langsiktig og våge å prioritere.
- opne opp for ulikheiter og hindre utanforskarp.

Verdiane til Stette barnehage:

Under ser dokke kva verdiane til Stette barnehage og kva dei betyr for oss –barn, foreldre og tilsette.

Verdiar til Stette barnehage:	Barn og føresette skal oppleve:	Tilsette skal/skal være:
Omsorg og tryggheit	Å bli tatt vare på Å bli sett, hørt Trivsel	Ei god hamn –tryggheits sirkelen Ein pådrivar til god relasjonsbygging
Inkludering	Å være ein del av fellesskap Å bli inkludert	Ein pådrivar for godt fellesskap Ein som ser det enkelte barnet og heile barnegruppa
Glede	Å kjenne glede Å oppleve humor	Gode rollemodellar å vise humor og glede ein JA-kultur

Barnehagen sitt innhald

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna. (Rammeplanen kap. 3)

Vi brukar rammeplanen som ein raud trå i det pedagogiske arbeidet vårt i planlegging, gjennomføring og evaluering. Her er litt om omsorg, danning, leik, læring og sosialkompetanse slik vi ønsker å ha det i vår barnehage.

Omsorg:

Vi er opptekne av at barna skal få trygge og gode relasjonar med andre barn og vaksne på avdelingane. Og arbeidar med tryggheitssirkelen gjennom tilvennings/tryggingsperioden, men også i gjennom heile året. Barna skal føle seg sett og hørt, og oppleve tilsette som er engasjert, lyttande, tolmodig, empatiske og omsorgsfulle.

I starten av barnehagetida tenkjer vi at barnet skal få velje sin trygge vaksne i gruppa, og der etter få utvide relasjonane i sirkelen sin, etter eige tempo så langt det lar seg gjer.

Gjennom tryggheit, glede, humor og fellesskap ønsker vi å la barnet utvikle seg i lag med andre barn og tilsette i vår barnehage.

Danning:

I fellesskap med andre utviklar barn sin identitet og sjølvstendigkeit. Barnet samlar erfaringar gjennom kva det gjer, kva tilbakemeldingar det får av andre og kva det opplever. Dei tilsette skal anerkjenne barna med tankar, kjensler og intensjonar, og støtte barna sine forsøk på å skape mening i den verda dei er ein del av. Danning skjer i nære relasjonar til andre og på ulike arenaer gjennom heile livet. Danning byggjer på erfaringar. Erfaringane omfattar alt kva eit menneske aktivt gjer og opplever.

Leik:

Leiken har ein sjølvskriven og viktig plass i barnehagen vår. For oss er det viktig å sjå på både leikens nytteverdi og leikens eigenverdi. Med det ønsker vi og legge til rette for leik med klare mål, men også den frie og glade leiken som

skjer her og no. Vi skal bidra til den gode barndommen ved å gi alle barn høve til å leike og ønsker å tilrettelegge for ulike leiketypar og ulikt leikemateriale. Leiken er viktig for at barna skal trivast, og er ei grunnleggjande livs- og læringsform.

Læring:

Barnehagen vil på ulike måtar legge til rette for at barna skal få gode læringsarenaer gjennom dagen. Gjennom daglege rutinar og repetisjonar skapar vi mange læringsprosessar gjennom barnehageåret. Vi vil også legge til rette for at læring skjer i spontane og planlagde aktivitetar i det daglege samspelet med andre. Barna vil opplev at det blir lagt til rette for at dei skal få halde på med sjølvvalde aktivitetar og samt bli utfordra til å prøve nye ting.

Sosial kompetanse:

God sosialkompetanse blant barn vil føre til harmoni og balanse i barnegruppa. Det inneberer at barn skal få evne og kjennskap til å ta andre sine perspektiv, vise omsorg, inngå på ein positiv måte i gruppa. Det er eit kontinuerleg arbeid der vi hjelper barna gjennom handling og opplevelingar i løpet av dagen. Vi vaksne har ei stor oppgåve å fylle med å framstå som gode rollemodellar for barna.

Satsingsområde

Desse satsingsområda handlar om Livsmestring og helse, og vi tenker at vi skal klare og flette dei inn i kvarandre på ein god måte.

Utviklingsarbeid – ReKomp

ReKomp er regional kompetanseheving mellom regionane: Fjord, Giske, Stranda, Sula, Sykkylven og Ålesund. Det er ei satsing som skal gå over fleire år, frå 2021-2024.

Målet er å sikre at alle barn får eit likeverdig barnehagetilbod med høg kvalitet, samt skape ein lærande, involverande og nyskapande organisasjonskultur til nytte for den enkelte barnehage, for regionen som nettverk og UH-sektoren.

Gjennom perioden skal vi innom fleire tema og undertema.

Stette barnehage har i barnehageåret 2022/2023 valt seg ut tema:

Språk og kommunikasjon: Utforming av det fysiske miljøet og rommet si betydning for språkleg aktivitet.

ReKomp 2022-23

Barnehageåret 2022-23 arbeidet vi med denne problemstillinga; Korleis bruke visuell støtte til å stimulere språkleg aktivitet?

Avdelingane hadde ulike fokus, Fjørefantane ønsker å bruke visuell støtte meir aktivt gjennom bøker/litteratur til måltid, samling, på tur, på uteområdet og inne på avdeling. Vi tenker at vi skal ta element frå bøker/litteratur og synleggjere visuell støtte som bilde frå bøker, konkretar om det som skjer i bøkene, teikn til tale, dramatisere m.m. mens Solstrålane dei ønska å bruke samlingsstundene til utgangspunkt for visuell støtte opp mot språklege aktivitetar. Vi ønska å bruke dagtavle, konkretar, song med bilde, teikn og bevegelsar, kroppsspråk og mimikk m.m.

Det vi skal ta med oss vidare frå utviklingsarbeidet 2022-23 og inn i vår praksis er:

- Etter alders og forutsetningar til barnet og barnegruppa, deler vi i mindre grupper. Samling skal være fylt med glede, nysgjerrigkeit og være både ei arena for førstegongs erfaring og repetisjon.
- Å bruke berekraftsmåla er både interessant og læringsrikt, dette ønsker vi å arbeide meir med.
- Å ha fokus på kropp gjennom rørsle, hinderløype, sansar er fint på ei småbarnsavdeling
- Planlegge, gjennomføre og evaluere aktivitetar i det pedagogiske arbeidet
- Teikn til tale kjem alle til gode og det er noko vi vil forsette med og blir betre på.
- Ta i bruk meir Revehiet som ein av barnehagens rom
- Samarbeide med barna å lage leikemiljøet som tilbyr meir uidentifiserte materiale til leik inne og ute

ReKomp 2023-24 –

Hovudtema for utviklingsarbeidet er; Språk kommunikasjon og Utforming av det fysiske miljøet og rommet si betydning for språkleg aktivitet.

Problemstillinga vår: - Korleis bruke visuell støtte i arbeidet kring næringsrikt kosthald og måltid i barnehagen?

Fokus området i tillegg til problemstillinga er:

- Variert mat
- Næringsrikt kosthald og måltid
- Litteratur

I forkant av å ha bestemt kva vi skal arbeide med dette barnehageåret har vi fått inn ønske, tips og tankar frå foreldre. Dei lurer på kva vi serverar i barnehagen, kjem med tips og meininger rundt det med næringsrik mat m.m. Så vi tenker å la foreldre være meir delaktig i dette utviklingsarbeidet vil vi og vi har allereie hatt foreldremøte der foreldre gjennom gruppe arbeid har komet med innspel, tips og tankar rundt problemstillinga.

Så i tillegg til engasjerte, kunnskapsrike, positivt, nysgjerrige og kreative tilsette skal vi forhåpentlegvis ha eit tett samarbeid med foreldre og kome fram til ein god praksis for vår barnehage.

Berekraftsmål 3: God helse og livskvalitet.

«Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder».

Barnehagen skal bidra til at barna:

- blir kjende med eigne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utviklar gode vanar for hygiene og eit variert kosthald
- blir trygge på eigen kropp, får ei positiv oppfatning av seg sjølve og blir kjende med sine eigne kjensler
- får innsikt i kvar maten kjem frå, matproduksjon og vegen frå mat til måltid

Personalet skal:

- Tilby barna eit næringsrikt kosthald.
- Gi barna kunnskap om mat og kosthald.
- Lage mat med reine råvarer.
- Fokus på frukt og grønsaker til alle mattider.
- La barna oppleve meistringsfølelse, sjå og bli sett.
- Tilrettelegging for fysisk aktivitet inne og ute.
- Glede og humor.

Miljøfyrtårn:

- Miljøfyrtårn er eit verktøy slik at kommunen driv berekraftig internt og set minst mogleg klimafotavtrykk.
- Miljøfyrtårn er Norges mest brukte sertifisering for verksemder som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar.
- Ålesund kommune har som intensjon at alle barnehagar og skular skal sertifiserast i løpet av året.

Miljøfyrtårn i Stette barnehage:

- Vi kaster matavfallet i merka boks. Den tømmast i matavfallsdunken kvar dag.
- Vi sår og dyrkar grønsaker.
- Vi sorterer hermetikk, glas, papp, papir, plast og farleg avfall i egne merka dunkar.
- Vi kaster ikkje søppel i naturen når vi er på tur, men plukka med oss søppel som vi finn.
- Vi vernar om naturen rundt oss, både planter og dyr.
- Vi deltar i «Hold Norge Rent» på våren, der vi plukkar søppel i nærområdet rundt barnehagen
- Vi er bevisst på bruk av papir.
- Vi tar vare på bier og humler ved å ha blomster i barnehagen, vi har egne insekts hotell.

Barns medverknad

Barnehagen skal ivareta barna sin rett til medverknad ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagen sitt daglege innhold, jmf. Barnehagelova kap. II- §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

I følge rammeplanen kapittel 4 skal barnehagen vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og legge til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaring, dei individuelle føresetnadene og behova til barna.

For oss i Stette barnehage er medverknad at barna får valmoglegheiter, er med på å påverke i det pedagogiske arbeidet som individ og gruppe, og at dei opplever at dei blir sett og hørt.

Som tilsett skal vi kjenne og anerkjenne barnas behov og ønsker etter alder og føresetnader, og skape gode relasjonar til enkelt individ og gruppe. Barnehagen skal vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og legge til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alderen, erfaringane, dei individuelle føresetnadene og behova til barna.

I prosessen der barn medverkar skal vi legge til rette for at barna også får være med gjennom heile fasen - planlegge, gjennomføre og evaluere. Med å la barna delta i denne prosessen vil barna får kjennskap til å medverke i ulike situasjonar som igjen fører til utvikling, læring og etter kvart endringar i barns åferdsmönster og opplevingar av ein meiningsfull barndom.

Samarbeid

Samarbeid mellom heimen og barnehagen

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg
(Rammeplanen kap. 5)

I Stette barnehage har vi ulike arena for samarbeid med heimen:

Og at det daglege samarbeidet mellom foreldre og personal er det viktigaste for barnet beste er nok alle einige i. Vi treng å vite korleis barnet har det heime og i barnehagen, vi må ha god kommunikasjon begge veier om vi skal klare å gi barnet ein god og tygg oppvekst i lag.

Gjensidige kommunikasjon og samhandling:

Vi har ulike typar samarbeid/samtalar i løpet av året:

- Føresette får utdelt oppstartssamtale skjema i forkant av oppstart og levera inn også i forkant, slik vi i barnehagen kan få litt kjennskap til barnet og familien på førehand.
- Så blir det ein samtale for dei som ønsker 3-5 veker etter oppstart
- foreldresamtale september/oktober/november
- mars/april/mai: tilbod om foreldresamtale til alle, den er ikkje obligatorisk.
- sluttssamtale i forbindelse barnehageslutt og skulestart
- vi har også foreldresamtalar ved behov utan om dei faste
- foreldremøte for nye foreldre før sommaren
- foreldremøte for alle haust, moglegheit foreldremøte på vår om behov/ønskeleg.

Besøksdagar før og ved oppstart i barnehagen:

- Besøksdag før oppstart er for at foreldre og barn skal få helse på, tilsette, barna og barnehage.
- Besøksdag/tilvenning etter oppstart er tenkt slik at barnet får tid til å bli kjend med tilsette, barn og rom. Her er føresette saman med barnet heile økta og viser barnet sitt at barnehagen er ein trygg stad å være.

Foreldrerådet består av foreldre/føresette til alle barna og skal fremje deira fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldreprgruppa skapar eit godt barnehagemiljø.

Foreldrerådet sitt Arbeidsutval (FAU). Foreldrerådet kan sjølv avgjere om dei vil opprette eit arbeidsutval. I motsetnad til i skulen er ikkje FAU lovpålagd i barnehagane. Stette barnehage har FAU.

Samarbeidsutvalet (SU) skal vere eit rådgjevande, kontaktskapande og samordnande organ. Samarbeidsutvalet består av foreldre/føresette og tilsette i barnehagen, slik at kvar gruppe er likt representert. Barnehagen sin eigar kan delta etter eige ønske, men ikkje med fleire representantar enn i kvar av dei andre gruppene.

Barnehageeigar skal sørge for at saker av viktigkeit vert lagt fram for foreldrerådet og samarbeidsutvalet.

Fau i Stette barnehage har ansvaret for å rekruttere nye medlem i foreldrerådutvalet. Fau er foreldrerepresentantar, dei er blant anna med å arrangerer «hentekafé», sommarfest og fotografering dette i samråd med styrar og pedagogar. Luciafesten og påskeutstillinga er det

barnehagen som invitera til. Barnehagen ønsker at Fau hjelper å skaffe nokre foreldre som kan hjelpe med opprydding og evt. matservering om det er behov for det.

Overordna mål for samarbeidsrutinane

- Barn og foreldre skal oppleve overgangen frå heim til barnehage som trygg og god
- Barn, foreldre og personal opplever god kommunikasjonsflyt mellom heim og barnehage
- Barna skal oppleve samanheng mellom heim og barnehage
- Barn skal få tid og rom til å bli kjende med andre barn og resten av personale når dei bytta barnegruppe
- Personal og foreldre skape gode føresetnader for det enkelte barn sin trivsel, utvikling og læring.

Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar

Regjeringen forventer – at kommuner og fylkeskommuner arbeider målretta for ein felles kultur for samarbeid på tvers av tenestene for å gi barn og unge som treng det, et helskapeleg tilbud.
Godt tverrfaglig samarbeid handlar om at ulike fagmiljø arbeid saman og ser tilboda til barn og unge i samanheng
(Meld.St. 6, 2019-2020, s. 6)

I Ålesund kommune samarbeida barnehagane tverrfagleg med ulike aktørar som til dømes; Pedagogisk fagsenter m/styrka tilbod og PPT og, fagstab, Barneverntenesta, Helsestasjonar, skular, bibliotek m.m.

Samarbeidsaktørar særskilt for Stette barnehage er til dømes: Høgskulen i Volda, Pedagogisk fagsenter m/styrka tilbod og PPT, helsestasjon, barnevern, barnehabilitering, fagstab, stadped, brannvesen, barnehagebibliotek, Stette Montessoriskule m.m.

Vi har eit godt samarbeid med dei ulike etatane.

Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

Barnehagelova § 44 pålegg teieplikt om forhold dei tilsette i barnehagen blir kjent med gjennom si stilling (jf. Fvl. § 13). Teieplikta er ein viktig føresetnad for at barnehagen skal bli informert om opplysingar i høve familieforholda til barn som kan vere avgjerande for opphald, trivsel og utvikling i barnehagen.

Barnehagelova § 46 pålegg tilsette i barnehagen, utan hinder av teieplikt, å gi opplysingar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at det finns mishandling av barn i heimen eller andre formar for alvorleg omsorgssvikt, også kalt meldeplikt. I tillegg skal ein gi opplysingar til barneverntenesta når ein bli bedd om det.

Ifølge straffelovens generelle bestemming om avverge, §196, er einkvar forplikta til å søke å avverge ei straffbar handling eller følgjene av den, på eit tidspunkt då det fremdeles er mogleg, og det framstår som sikkert eller mest truleg at handlinga er eller vil bli begått. Den generelle avvergningplikta gjeld også tilsette i barnehagen.

Alle tilsette i barnehagen har godkjent politiattest.

Overgangar

Barnehagen er ein institusjon for omsorg, danning, leik og læring, og den skal bidra til ein god start på livet og livslang læring. I samarbeid med foreldre skal barnehagen legge til rette for at barnet skal få ein trygg og god start på barnehagelivet. Når barnet kjenner seg trygg, vil det lettare ha fokus på utforsking, leik og læring.

Livet består av mange overgangar, men nokre er større og meir krevjande enn andre. Det å starte i barnehagen er ei stor omvelting for både born og foreldre. Overgangar er naudsynte og kan opplevast meiningsfulle, men det krev at endringa er mest mogleg «forståeleg». For barnet inneber dette ei oppleving av samanheng mellom heim og barnehage. Det må skapast kontakt og forbinding frå det kjente til det ukjente, og dei vaksne skal vere bindeledd og skape heilheit. Dette er viktige faktorar også når born skal skifte avdeling/ gruppe innad i barnehagen.

Når barnet byrjar i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra legge til rette for at barnet kan få ein trygg og godt start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn (Rammeplanen kap.6)

Mange born byrjar i barnehagen i ein alder der dei er spesielt sårbare når det gjeld separasjon frå mor og far. Ein eitt-åring har behov for støtte til å regulere eigne kjensler, og dei har avgrensa kognitive føresetnadar til å forstå kva som skjer når foreldre forlèt dei i barnehagen.

Gode relasjonar til personalet i barnehagen er med på å minske overveldande og utrygge opplevingar for barnet. Trygg tilknyting er når born oppfattar at dei vaksne er tilgjengelege for støtte, merksemd, beskyttelse og trøyst.

Tilvenning handlar i stor grad om å venne seg til nye rutinar og aktivitetar. Tilknyting handlar om å knyte seg kjensle messig til ein, eller fleire, omsorgspersonar. Tilvenning kan gå relativt raskt, men tilknyting krev lenger tid.

Foreldre oppmodast om å setje av god tid i starten av tilvenninga, slik at barnet får høve til å bli trygg og kjent i eige tempo. Gode overgangar fordrar god dialog mellom foreldre og personale. Det skal brukast tid på å utveksle informasjon med kvarandre. Ein tilknytingsperson eller ein kontaktperson

har hovudansvar for å knyte seg til barn og foreldre i starten, og denne vil vere som eit bindeledd mellom heim og barnehage. På sikt vil denne personen representere emosjonell tryggleik for barnet når mor og far er borte.

«Overgangsobjekt» er ting som borna er knytt til, og som fungerer som konkrete symbol på foreldre sin tryggleik og varme. Ein bamse, ein suttekut eller ein smukk kan vere med på å skape tryggleik for barnet når foreldre er ute av syne. Eit kjent eventyr, ein song eller ei leike som overførast til ny avdeling, kan fungere som tryggleik for born i overgangen mellom avdelingar/grupper.

Overgang i barnehagen

Personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter gruppe (Rammeplanen kap. 6)

Ved overgangane i barnehage som til dømes overgang til ny avdeling:

- vi legg til rette for at barnet skal bli kjent med romma i den andre avdeling først i lag med «sine» trygge barn og tilsette.
- så blander vi barnegruppene med «nye og gamle» barn og tilsette fra begge avdelingane i ulike aktivitetar for å skape trygge og gode relasjonar (andre retningslinjer under pandemi)
- etter kvart kjem barna på besøk på den andre avdeling utan tilsette, men i lag med andre barn frå «si» faste gruppe.

Stette barnehage sine verdiar i overgangar

VERDIAR	FOR BARNA/FORELDRE	SOM TILSETTE BETYR DET AT VI SKAL
	- BETYR DET AT DEI SKAL OPPLEVE	
STRUKTUR	<ul style="list-style-type: none"> - rutinar/dags rytme - forutsigbarheit - regler/orden 	<ul style="list-style-type: none"> - Planlegge, gjennomføre og evaluere - å tilby gode læringsmoglegheiter og trygge rammer.
BARNSMEDVERKNAD	<ul style="list-style-type: none"> - Valmoglegheiter - Påverknadskraft - tilsette som lyttar og ser 	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne og anerkjenne barnas ønsker og behov etter alder og føresetnad. - Skape gode relasjonar
VAKSENROLLA	<p>Tilsette som er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Engasjerte og lyttande - Tolmodig - Empatiske - Omsorgsfull 	<ul style="list-style-type: none"> - Være engasjert - Vise respekt og anerkjening - Være støttande og rettleiande - Være tydelege og gode rollemodellar

Overgangane mellom barnehage og skule

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga (Rammeplanen kap. 6)

Samarbeid og samanheng

Barn og føresette i Verksemrd Skodje-Ørskog skal føle seg trygge på at både barnehage og skule gjer sitt beste for å **skape kontinuitet og samanheng i opplæringsløpet**, og at kvart enkelt barn vert sikra ein god overgang frå barnehage til skule.

Dette krev tett samarbeid med barna og dei føresette, og mellom tilsette i barnehagen, skulen og SFO. Føresette har ei avgjerande viktig rolle i overgangen i forhold til å vere in støttespelar for barnet og samarbeide tett med dei tilsette i barnehage, skule og SFO.

Stette barnehage og Stette friskule utarbeider ein samarbeidsplan som foreldre får tilsendt i løpet av hausten.

Dette kan du forvente det siste året før barnet startar i skulen:

- At barnehagen har eit eige pedagogisk opplegg for skulestartarane
- At barnet ditt vert invitert til arrangementet og besøk i skulen
- At dei tilsette ved barnehagane og skulane samarbeider om ein trygg overgang til skulen
- At overgang til skule er tema i siste foreldresamtale våren før skulestart
- At all informasjon som vert utveksla mellom barnehage og skule om ditt barn er godkjent av deg som føresett
- At barnehagetida vert avslutta på ein god måte

Stette barnehage har eit godt samarbeid med Skodje barneskule, avdeling Skodje og Stette Montessoriskole på Stette kring tilvenning. Barn som eventuelt søker seg til andre skulekretsar vil også få oppfølging.

Planane for dette vil bli sendt ut til førskulebarna når den er klar, både skulen og barnehagen har som intensjon å holde seg etter planen, men justerer om det er behov for det.

Her finn du brosjyre Overgang frå barnehage til skule: <https://alesund.kommune.no/barnehage-og-skole/barnehage/overgang-fra-barnehage-til-skole-og-sfo/>

Barnehagen som pedagogisk verksemd

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd som skal planleggast og vurderast.

Barn og foreldre har rett til å medverke i desse prosessane. (Rammeplan kap. 7)

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd og innhaldet skal planleggast, dokumenterast og evaluerast jamleg. Samfunnet våra er i konstant endring og barnehagen må endrast i takt med dette. Ved Stette Barnehage arbeider vi med utviklingsarbeid og har ofte under tema, der planlegg, gjennomfører og evaluerer. Temaperiodene kan vere basert på tema frå årstid, merkedagar, barns medverknad og tema frå utviklingsprosjekt. Eksempel: eventyr, dyr, årstider, brannvern, jul, Samefolkets dag m.m.

Personalelet i Stette barnehage har ulike verktøy tilgjengeleg til det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Eksempel: Årsplan, periodeplan, månadsplan og månadsbrev, didaktisk plan.

Planlegging

Barnehagen skal tenke og handle langsiktig og systematisk, og planlegginga må basere seg på kunnskap om barn sin trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe (Rammeplan kap. 7)

I Stette barnehage brukar vi plantid, teammøte, pedagogmøte og personalmøte til å planlegge det pedagogiske arbeidet. Vi opnar også for barns medverknad og brukar samlingane i lag med barna der vi samtalar med dei om kva skjer framover og om dei har tankar, idear og ønske om korleis vi skal ta tak i nye tema/prosjekt. Planlegginga for team/prosjekt er basert på barnet individuelt og i gruppe, der vi fokuserer på deira kunnskap, meistring og utvikling. Planlegginga er basert på observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering i tillegg til dialog med barn og foreldre.

Vurdering

Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med lov og forskrift (Rammeplan kap. 7)

Vurdering skjer i etterkant av planlegging og gjennomføring og skal være eit verktøy for å sjå om vi har nådd måla og kva vi skal arbeide med framover.

Systematisk vurderingsarbeid legg grunnlaget for barnehagen som lærande organisasjon.

Barnehagen som organisasjon bærer på tradisjonar, samansett kompetanse, innforståtethet og taus kunnskap som er viktig å sette ord på og reflektere over for å legge grunnlaget for vidare kvalitetsutvikling (Rp 2011:44)

Dokumentasjon

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i arbeidet med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Vurderingar i høve trivsel og allsidig utvikling skal dokumenterast når det er naudsynt for å gi eit tilrettelagt tilbod. Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Foreldre har rett til å sjå og få utlevert dokumentasjon om eigne barn, og til å få sletta eller korrigert opplysingar som er feilaktige eller misvisande. (Rammeplan kap. 7)

I Stette Barnehage dokumentarar vi vårt pedagogiske arbeid på forskjellige måtar.

Først og fremst skriv vi månadsbrev til føresette kvar månad. Her evaluera vi månaden som har gått, informera om månaden som skal kome og sett oss nye mål som vi skal strekke oss etter den neste månaden. Årsplan og rammeplan legger føring for det vi planlegg, gjennomfører, evaluera og dokumentera som skal føre til endring og utvikling.

I tillegg dokumentarar vi det daglege pedagogiske arbeidet i lag med barna, ved hjelp av bilete. Vi har fokus på å ta bilde av aktivitet og hendingar framfor enkeltbarn og portrett. Dette for å ha fokus på det pedagogiske arbeidet, og for å sikre personvern for barna. Bileta blir hengt opp i garderobe, gangar og på avdeling til enten samtal rundt tema eller vidare arbeid. Bilete som ikkje lenger er i bruk blir sat i perm til året er omme og deretter makulert.

Vi har også to foreldresamtalar i løpet av eit barnehage år. Ein på haust og ein på vår. Vi følg då eit utarbeida foreldresamtaleskjema som personalet fyll ut. Vi fyll ut skjema etter daglegdagse observasjonar av barna. Opplev vi at barna treng ein meir systematisk observasjon, skal dette skje i samarbeid med føresette.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbodet etter barna sine behov og føresetnadar, også ved behov for ekstra støtte i kortare eller lengre periodar.

Barnehagen skal arbeide målretta og systematisk for at barn som treng ekstra støtte får eit inkluderande og likeverdig tilbod, og slik vere ein del av eit meiningsfullt fellesskap.

Om det er grunn til å tru at barnet sitt behov ikkje kan dekkast innanfor det allmennpedagogiske tilbodet, skal barnehagen opplyse foreldra om retten til å krevje ei sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen skal sørge for at barn som mottek spesialpedagogisk hjelp, inkluderast i barnegruppa og i det allmennpedagogiske tilbodet.

(Rammeplan kap. 7)

Når vi planlegg det pedagogiske tilbodet i barnehagen, planlegg vi eit tilbod som er tilpassa det enkelte barn, barnegruppa og skal være ein del av det allmennpedagogisk tilbod.

Vi arbeider målretta for at dei barna som treng ekstra støtte får det i eit meiningsfullt fellesskap med dei andre barna i barnehagen.

- Tett oppfølging av barn og barnegruppe, med bruk av dagleg og systematisk observasjon
- God informasjonsflyt mellom heim og barnehage –foreldresamarbeid
- Planlegg, gjennomfører og evaluerer tiltak, her brukar vi undringsskjema og mal frå undring til tiltak og vi involverer foreldre tidleg i prosessen så vi kan ha eit godt og tett samarbeid til det beste for barnet/barnegruppa.
- Samarbeid med andre instansar

Vi skal vektlegge å arbeide med utvikling og progresjon, med mål om å klare å inkludere alle barn og gi dei eit likeverdig tilbod.

Treng barnet/barnegruppa noko meir og ikkje får dekka godt nok sitt/sine behov innanfor det allmennpedagogiske arbeidet, drøftar vi retten til å krevje ei sakkyndig vurdering ilag med foreldra. Barn med tilrettelegging eller spesialpedagogisk hjelp, skal inkluderast i barnegruppa på best mogleg måte for barnet og barnegruppa, vi skal gjere vårt ytterste for at alle barna skal bli ein del av fellesskapet i barnehagen.

Arbeidsmåtane til barnehagen

Progresjon

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom val av pedagogisk innhald, arbeidsmåtar, leiker, materiale og utforming av fysisk miljø (Rammeplan kap. 8)

Arbeidsmåtane vi brukar skal ivareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personalet i vår barnehagen brukar varierte arbeidsmåtar og verktøy som vi tilpassar det enkelte barn, barnegruppa og lokalmiljøet. Vi brukar vi blant anna desse verktøya i det pedagogiske arbeidet.

- **Dagtavle**
Dagtavler er nyttig for dei fleste barn, og skaper forutsigbarheit over dagen. Barna veit kva som skal skje, og for nokre gir dette ein nødvendig tryggheit.
- **Inped** - pedagogisk materiell utvikla med Rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver som utgangspunkt

- **Snakkepakken** - skapar motivasjon og lysbetont bruk av språket. For barn uansett alder, språkferdighet og morsmål. Synleggjer forteljingar, songar og regler. Dette er kjekt både for barna og personalet.
- **Språksprell** - er metodiske språkleiker for 4 – 6 åringane
Å leike med språket er nyttig og viktig for alle barn. Vi bruker dette i ulike pedagogiske samanhengar i løpet av barnehagedagen og tar ut oppgåver der i frå, og brukar det også i førskuleopplegget.
Det metodiske opplegget rundt språksprell fokuserer på fire områder:
  - merksemd for lyd
  - rim og regler
  - stavelsesdeling
  - forlyd analyse
- **Ask- (alternative kommunikasjonsformer)**
Meistring av språk har betydning for forhold til andre menneske, sosial status og moglegitene for å delta i samfunnet. Språk gir grunnlag for å tilegne seg kunnskap og er med på å bestemme individets identitet, utvikling og autonomi.
Det er viktig med kunnskap om vanlig kommunikasjons- og språkutvikling for å kunne tilrettelegging for kommunikasjonsutvikling for dei med behov for ASK. For oss handlar det om å være i forkant, og gi barn mogleheta til å uttrykke seg på ulike måtar.
  - peikeprat
  - bilde/symbol
  - kategorisering (-dyr, menneske, følelsar, fargar .m.m.)
- **Teikn til tale**
På heile huset kjem vi til å ta i bruk teikn til tale. Dette er eit kommunikasjonssystem der ein brukar teikn med hendene til å støtte talespråket. Her legg ein til rette for å gi barnet mogleheter for å kommunisere og lære språk gjennom bruk av fleire sansar. Forsking viser at nokre barn kan ta i bruk teikn før dei kan bruke tale. Dette gjer at barna kan klare å gjer seg forstått før dei har utvikla eit forståeleg talespråk. Det er også eit godt hjelpemiddel for barn med nedsett hørsel, fleirspråklege barn, barn med forsinka språkutvikling og barn med konsentrasjonsvanskar. Med andre ord er det ein ressurs for alle barna!

Med å ha fleire arbeidsmåtar tilgjengeleg gir vi personalet og barn varierte måtar og komme fram til «målet» på. Val av arbeidsmåtar opnar for å gjere innhaldet i barnehagen spennande og variert. Arbeidsmåtane kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir rom for å tilføre nye erfaringar og opplevingar.

Med å ta i bruk desse arbeidsmåtane og verktøya gir vi barna ein mogleheta til å utvikle seg, lære og oppleve framgang og progresjon i barnehagen etter alder og føresetningar.

Samling

Begge avdelingane har samling saman med barna, enten ute eller inne. Enten gruppevis eller i mindre grupper. Samling er alderstilpassa og har ulikt innhald. Her går vi gjennom kva som skal skje denne dagen for å skape forutsigbarhet. I tillegg kan ei samling bestå av eventyr, songar, fakta/informasjon m.m. Både varighet og innhald varierer ut i frå avdeling og aldersgruppe. På Fjørefantane kan samlingane

bære preg av dialog, turtaking, medverknad og undring. På Solstrålane kan samlingane bære preg av samspel, felles fokus og kreativitet. Felles for begge avdelingane er at barnet skal få opplevinga av å bli sett og høyrd, samstundes som barnet får kjenne på å vere ein del av eit felleskap.

Barnehagebiblioteket

I Stette barnehage har vi barnehagebibliotek. Det inneber at vi har ca. 200 flotte barnebøker frå biblioteket, tilgjengeleg for utlån i barnehagen. To gongar i året vert desse bøkene bytta inn i nye bøker. Det betyr at vi gjennom året har tilgang til flotte kvalitetsbøker til barna, som både kan brukast i barnehagen og kan låna med heim. Målet er å auke leseglede og språkutviklinga frå barna er små, for vi veit at det har store konsekvensar for seinare lese- og skriveopplæring.

Systemet er enkelt, vi har ein perm på kvar avdeling der ein kan skrive seg inn og ut med dato, namn på barnet og boka, når man har lånt og levert tilbake bøker. Dette gir mogleheter for mange kjekke stunder ilag med barna.

Tips!

<http://www.nynorskenteret.no/nyn/alderssteg/barnehage>

[| Eventyrbroa](#)

Fagområda

Rammeplanen har sju fagområde som barnehagen skal jobbe med. Eit fagområde vil sjeldan opptre åleine. Vi arbeider tverrfagleg, gjennom varierte prosessar og arbeidsmåtar. Det er viktig med progresjon, variasjon og tilrettelegging med tanke på barna sine ulike behov. Dei ulike faga vil gli over i kvarandre, og verte ein naturleg del av ei leikprega læring. Vi vil gjennom ulik dokumentasjon og vurdering vise korleis barna har fått varierte opplevelingar med dei ulike faga.

Kunst, kultur og kreativitet –

I vår barnehage skal barna få oppleve skaparglede og vi legger til rette for at barna skal bruke sin fantasi og kreative tenking for å uttrykke seg sjølv. Dei skal få oppleve meistring og skaparglede gjennom både formingsaktivitetar, teater/drama og musikk/dans og kjenne seg glade over si eiga kulturelle tilhøyring. Alle desse utsyrksmåltane er knytt mot opp årstid, tema, høgtider, merkedagar eller har ei kulturell tilknyting.

Natur, miljø og teknikk –

Vi er opptatt av å tilby barna gode friluftsopplevelingar i trygge rammer. For oss det er viktig å utforske naturen og oppleve glede ute året rundt. Vi ønskjer å utvide vennskapskretsen til alle barna gjennom leik og aktivitetar, øve på å gå lengre turar i nærmiljøet og bruke alt det fine vi har på Stette, både fjell og fjøra. Alle turane har eit pedagogisk mål etter barns forutsetning, årstid og tema vi har planlagt på førehand.

Etikk, religion og filosofi –

I barnehagen vår får barna kjennskap til ulike merkedagar, høgtider og tradisjonar i kristen kulturarv. Vi markera jul og påske, der dei får høre ulike historier og fortellingar knytt til desse høgtidene. Vi lærar å vere gode med kvarandre, ha empati og sympati, lære å handtere konfliktar og reflektere over reglar vi har. Barna får kunnskap og forståing over ulike verdiar og levemåtar.

Vi let barna bli kjend med ulike religionar til barn frå forskjellige land som er representert i barnegruppa ved å markere deira høgtider. Barna får kunnskap og forståing over ulike verdiar og levemåtar. Dei blir kjent med det flotte mangfaldet, og lærar å respektere at menneske er forskjellig, ser ulikt ut, har anna kultur og snakkar anna språk.

Nærmiljø og samfunn –

Store og små brukar aktivt nærmiljøet til både leik og læring. Vi har faste turdagar der vi blir betre kjent med stadar rundt oss og lærer å ferdast trygt i trafikken. Vi besøker blant anna nabologet, skogen, leikeplassar, fjøra og skulen. Vi ønskjer at barna skal få ei tilhørighet til og kjenne seg sjølv som ein del av nærmiljøet og samfunnet. Det er viktig at barn få medverke i barnehagekvelden og oppleve at akkurat si stemme er viktig. Dette i alt frå små daglegdagse ting som pålegg, kle etter vær og årstid, aktivitetar, inne/ute m.m. Dette er ein del av barnas menneskerett og ein viktig del av å være med i eit demokratisk samfunn.

Vi markera 17.mai i mai, Samefolkets dag i februar og FN-dagen i oktober. På FN dagen ønsker vi å gi barna kjennskap og kunnskap om ulike land, levemåtar, tradisjonar og kulturar.

Kommunikasjon, språk og tekst –

Vi ønsker å skape eit godt og variert språkmiljø gjennom høgtlesing, dramatisering, rim og regler, språkplakatar, synlege bokstavar/tall, leike skriving, dagtavler, bruk av konkretar, songar, biletar, og mykje meir som fremmer mangfald i verbal og non verbal kommunikasjon. Her skal vi bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståing, språkkompetanse og kommunikasjonsformer gjennom glede og spenning.. Vi er bevisst vaksenrolla og er gode rollemodellar som brukar språket aktivt i kvardagen, i tillegg til ASK-bilete og teikn til tale/teikn støtte. Vi støtter barna i leik og samspel gjennom å sette ord på og å være støttande stillas for barna sitt språk.

Kropp, rørsle, mat og helse –

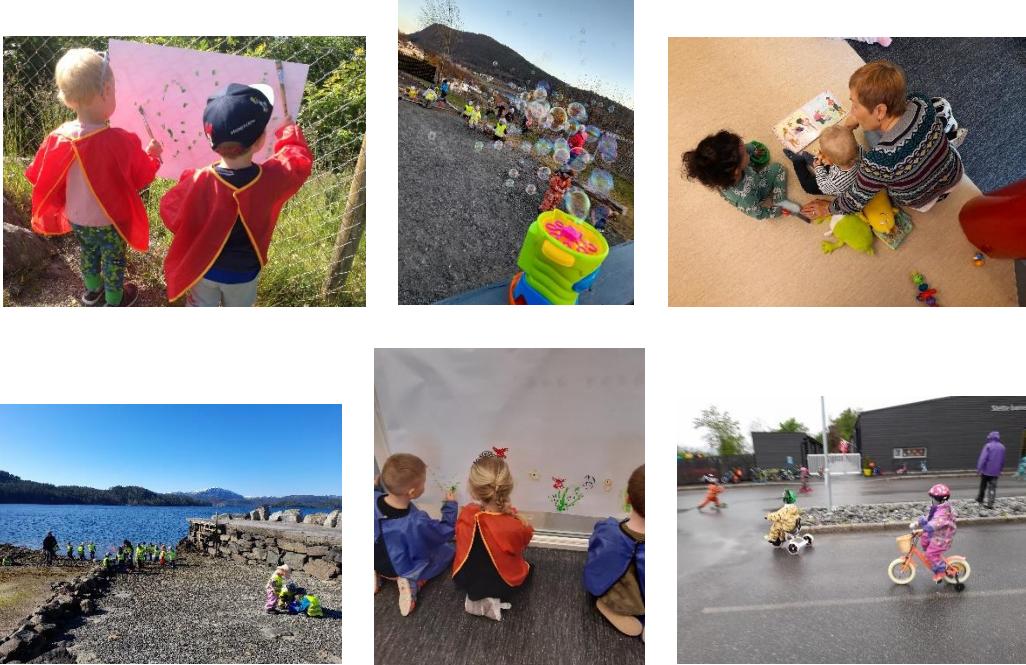
Med positive og turglade tilsette legg vi til rette for at måltid og matlagning bidreg til matglede og god matkultur både inne og ute. Dette gjer vi ved å tilby eit variert kosthald med mykje frukt, grønt, grovbrød, variert pålegg, varmmat og kjøttfri dag ein gong i veka. Barna er deltagande i matlaginga og får innsikt i kor maten kjem i frå, matproduksjon og dei får smøre maten sin sjølv og har også fokus på bordskikk under måltida.

Barna skal tilegne seg gode vaner og haldningar om sunt kost og god hygiene. Vi har som fokus å stimulere fin- og grov-motorikken, samt det å utvikle kroppskoordinasjonen til barna både inne og ute. Det er viktig at barna opplever trivsel, glede og meistring ved allsidige rørsleerfaringar som er tilpassa alder og føresetnader.

Mengd, rom og form –

Barna skal få moglegheit til å utvikle den matematiske kompetansen sin og få ei byrjande forståing for den matematiske verden og samanhengar i naturen, samfunnet og universet. Vi gir dei ulike erfaringar med samanlikning, sortering, plassering, orientering, visualisering, formar, mønster, tal, teljing og måling. Formingsaktivitetar, regelleik, song og matlagning gjennomfører vi med fokus på visualisering, formar, måling, plassering og mønster. Og i kvardagssituasjonar som påkledning, ute på tur og måltid der vi sett ord på ting og kan jakte på blant anna tal og formar som vi finn rundt oss.

Kjelder

Rammeplan for barnehagen:

<https://bit.ly/2RloJJp>

Barnehagelova:

<https://bit.ly/2yd6svp>

Stortingsmelding nr 6:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/>

FN`s bærekraftsmål:

<https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Barnekonvensjonen:

<https://www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Menneskerettigheter/Barnekonvensjonen>

